

WŁADYSŁAW TARNAWSKI

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Sierż. rezerwy Władysław Tarnawski, ur. 7 lipca 1899 r. we Lwowie, żonaty, jedno dziecko.

2. Data i okoliczności zaaresztowania:

Aresztowany w Żółkwi (gdzie mieszkałem na stałe) 14 stycznia 1941 r. za przechowywanie broni palnej, za udział w walkach przeciw bolszewikom w 1920 r. i za należenie do Związku Strzeleckiego. Zasądzony na trzy lata obozu karnego i dwa lata pozbawienia praw obywatelskich.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

W więzieniu we Lwowie przebywałem do 15 marca 1941 r. Stąd wywieziono nas do Starobielska, gdzie byłem do 3 maja 1941 r., od 3 maja do 25 lipca byłem w obozie karnym w Rachołce [Rauchiwcze?] pod Odessą, gdzie pracowaliśmy przy lotnisku wojskowym.

Po wybuchu wojny z Niemcami wywieziono nas na Ural do Permu (Mołotowa), gdzie byłem aż do zwolnienia, tj. do 26 sierpnia 1941 r.

4. Opis obozu, więzienia:

Warunki więzienne we Lwowie okropne, warunki higieniczne bardzo marne, traktowanie ordynarne. W Starobielsku dość możliwe, w Rachołce [Rauchiwcze?] również możliwe, a na Uralu najgorsze – praca bardzo ciężka, ładowanie rudy żelaznej i węgla na barki, wikt głodowy, traktowanie ordynarne, lecz bez bicia.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

Przeważnie Polacy – polityczni, za broń i opór władzy. Ukraińcy – polityczni; większość rabunki, morderstwa i kradzieże. Żydzi – przeważnie oszuści, lichwiarze i paszporty. Rumuni – za politykę i Rosjanie – za kontrrewolucję, tylko inteligencja w małej ilości; większość to bandyci i złodzieje.

6. —

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Traktowanie Polaków przez Moskali było marne, najgorzej traktowali nas Żydzi pochodzenia polskiego.

Wyszydzanie rządu polskiego, religii, oskarżenia Polaków o znęcanie się nad Żydami, bicie, gnębienie podatkami, niedopuszczanie do nauki i pracy w urzędach. itd.

Jeden Polak nazwiskiem Bandarzi, z Warszawy, podchorąży Wojska Polskiego, będąc brygadierem, gnębił swoich kolegów pracą, oskarżał przed władzami o nieróbstwo, modlenie się i chęć ucieczki, za co byli karani karcerem i głodem. Jeszcze we Lwowie do spółki z Rosjanami i Żydami rabował Polakom odzież, chleb i papierosy, które dzielili między siebie lub sprzedawali za pośrednictwem konwojentów.

8. —

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Łączności z krajem i rodziną nie miałem wcale.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Po zwolnieniu wyjechałem do Taszkentu, gdzie chwilowo pracowałem, aż do 5 września 1941 r., gdy zameldowałem się w dowództwie polskiej armii w Buzułuku i [zostałem] odesłany do Tatiszczewa do 5 Dywizji Piechoty, a 1 marca przez komisję lekarską przydzielony do 28 Pułku Piechoty 10 Dywizji w Ługowoj.